

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie (na herstel) aan de opleiding hbo-bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van de NHL Hogeschool

Gegevens	
datum	Naam instelling : NHL Hogeschool
29 februari 2016	Naam opleiding : hbo-bachelor
onderwerp	Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (240 EC)
Besluit	Graad opleiding : Bachelor of Education
accreditatie hbo-bachelor	Variant opleiding : voltijd
Docent Beeldende Kunst en	Locatie opleiding : Leeuwarden
Vormgeving van de NHL	
Hogeschool	Datum goedkeuren
(004331)	Panel 1 : 6 mei 2013
uw kenmerk	Datum eerste locatiebezoek : 6 en 7 juni 2013
01.06.03	Datum eerste visitatierapport : oktober 2013
ons kenmerk	Datum herstelplan : 27 maart 2014
NVAO/20160377/ND	Datum herstelbesluit NVAO : 30 juni 2014
bijlagen	Datum tweede locatiebezoek : 8 oktober 2015
3	Datum tweede visitatierapport : november 2015
	Datum aanvraag 2 (na herstel) : 16 november 2015
	Instellingstoets kwaliteitszorg : 28 juli 2015

Voorgeschiedenis

In het visitatierapport van oktober 2013 beoordeelde het panel de kwaliteit van de opleiding als onvoldoende op basis van een negatief oordeel op standaarden 3 en 16. De NVAO ontving een herstelplan gedateerd 27 maart 2014. Bij besluit van 30 juni 2014 heeft de NVAO een hersteltermijn toegekend tot en met 30 juni 2016. Een aanvraag om een besluit tot vaststelling dat de opleiding alsnog aan het toepasselijke kader voldoet, diende uiterlijk op 31 december 2015 te worden ingediend. Op 16 november 2015 heeft de NVAO deze aanvraag ontvangen.

- Artikel 5a.12a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 2010, 293).
- Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536);
- Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport van de beoordeling van het gerealiseerde herstel deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel (eerste beoordeling)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Het panel beoordeelt de hbo-bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van de NHL Hogeschool als onvoldoende.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding leidt op voor docent beeldende kunst en vormgeving (dBKV). Afgestudeerden ontvangen de graad Bachelor of Fine Art and Education en zijn bevoegd om les te geven in de beeldende vakken binnen de 1ste fase vo en mbo, de 2de fase vo en de buitenschoolse kunsteducatie. De eindkwalificaties van de opleiding zijn de acht landelijk overeengekomen competenties uit 2004. Deze competenties zijn gerelateerd aan de hbo-kwalificaties en de Dublin-descriptoren. Ook sluiten de acht competenties aan bij de eisen van de Wet op Beroepen in het Onderwijs (Wet BiO). De opleiding heeft de competenties in een pedagogisch didactisch profiel helder uitgewerkt in indicatoren op drie niveaus: propedeuse, LiO-bekwaam en startbekwaam (bachelor). De opleiding heeft een eigen werkveldadviescommissie waarmee zij regelmatig overleg heeft over actuele ontwikkelingen in het veld en over de opzet van het onderwijs. Daarnaast heeft de opleiding verschillende contacten in het werkveld en met andere onderwijsinstellingen in Nederland en daarbuiten. Sinds eind jaren 90 maakt de opleiding deel uit van de Noord Nederlandse Interfaculteit voor het Kunstonderwijs (NNIK). Vanuit deze samenwerking vinden jaarlijks interdisciplinaire projectweken plaats voor studenten. De samenwerking wordt verder uitgebreid op het gebied van onderzoek. In relatie tot het werkveld en tot de andere opleidingen dBKV in Nederland kan de opleiding zichzelf sterker profileren. Standaard 1 (beoogde eindkwalificaties) is beoordeeld als voldoende.

Programma

Begin deze eeuw kregen de docentopleidingen BKV in Nederland als gevolg van een herstructurering van het kunstonderwijs te maken met overlappende programma's. Als antwoord hierop heeft de opleiding in Leeuwarden voor een opzet gekozen waarbij studenten in het derde jaar kiezen voor een profiel: de eerste fase van het voortgezet onderwijs en het vmbo, de tweede fase van het voortgezet onderwijs of de buitenschoolse kunsteducatie. Zes jaar geleden is de opleiding met deze opzet als goed beoordeeld. Nu, zes jaar later, is het panel kritisch over het niveau van de vakinhoud in het programma en van de ontwikkeling van studenten in de kunstdiscipline. De opleiding heeft zelf verbetermogelijkheden voor het curriculum gezien en heeft een gewenste hervorming voor ogen die zij per september 2013 inzet.

Pagina 3 van 9 Het panel heeft de curriculumvernieuwing gezien en beoordeelt deze als positief. Daarin herkent het panel de gewenste aandacht voor actuele vakinhoud en de ontwikkeling in het kunstvak bij studenten. Dit heeft het panel in het huidige curriculum als onvoldoende beoordeeld (standaard 3). De overige onderdelen van het programma zijn positief gewaardeerd.

De opleiding heeft op een goede manier aandacht voor de ontwikkeling van de docentvaardigheden, hanteert verschillende werkvormen en heeft serieus aandacht voor aspirant studenten bij de toelating tot het programma. De studeerbaarheid van het programma heeft ook doorlopend de aandacht, waarbij studenten goed worden begeleid.

Standaard 6 (studeerbaarheid) is beoordeeld als goed, standaarden 2, 4, 5, en 7 (oriëntatie, vormgeving, instroom en duur) zijn beoordeeld als voldoende en, zoals aangegeven, standaard 3 (inhoud) als onvoldoende.

Personeel

De opleiding werkt volgens een duidelijk en toereikend personeelsbeleid. Via scholingsplannen voor het team en individuele professionalisering werkt zij aan de gestelde ambities. Dit wordt gestuurd vanuit de verschillende individuele gesprekken die met het personeel plaatsvinden. Met betrekking tot het verder professionaliseren van docenten kan de opleiding aandacht hebben voor meer externe gerichtheid en daarbij aandacht hebben voor de actuele inhoudelijke ontwikkelingen en de ontwikkeling van kennis van onderzoeksvaardigheden. Cv's van docenten laten zien dat het docententeam beschikt over de nodige kwalificaties en expertise voor de uitvoering van het programma. Naast hun docentschap zijn docenten allemaal actief in een eigen kunstpraktijk en netwerk. Studenten van de opleiding zijn erg tevreden over de kwaliteiten van docenten, hun betrokkenheid en toegankelijkheid. Vooral de betrokkenheid van het personeel valt in positieve zin op. De standaarden 8, 9 en 10 (beleid, kwaliteit en kwantiteit) zijn beoordeeld als voldoende.

Voorzieningen

De opleiding dBKV zit in een eigen vleugel van het hoofdgebouw van NHL Hogeschool in Leeuwarden. Daar beschikt de opleiding over lokalen, werkplekken voor docenten en verschillende praktijkwerkplaatsen, zoals een 3D hout- en metaalwerkplaats, teken- en schilderlokalen, gips-, spuit- en stookruimtes, een grafiekatelier, een dotjetprinter, AV-ruimtes met Apple-computers en meer. De opleiding beschikt over goede voorzieningen voor studenten om hun creatieve kwaliteiten te ontwikkelen en om te experimenteren. Studenten worden gedurende de opleiding goed begeleid en geïnformeerd. Docenten begeleiden studenten op vakinhoudelijk gebied. Daarnaast hebben studenten een eigen mentor bij wie ze terecht kunnen en die de studievoortgang in de gaten houdt. Verder biedt NHL Hogeschool overige specialistische begeleiding waar studenten indien nodig voor in aanmerking komen. Studenten zijn tevreden over de voorzieningen, de begeleiding en de informatievoorziening.

Standaard 11 (voorzieningen) en standaard 12 (begeleiding en informatievoorziening) zijn beoordeeld als goed.

Interne kwaliteitszorg

De opleiding gaat volgens een helder kwaliteitszorgsysteem systematisch na wat de kwaliteit van het onderwijs is. Daartoe zet zij diverse meetinstrumenten in en zijn per instrument streefnormen bepaald voor de tevredenheid die zij ten minste op de kwaliteitskenmerken wil scoren.

Pagina 4 van 9 Verschillende relevante stakeholders van de opleiding zijn hierbij betrokken. Standaard 13 (evaluatie resultaten) is beoordeeld als goed, standaarden 14 en 15 (verbetermaatregelen en betrokkenheid bij evaluaties) als voldoende.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding heeft een helder systeem van toetsing waarbinnen de beoogde eindkwalificaties centraal staan.

De kwaliteit van de toetsen is geborgd door docenten die elkaars toetsen nakijken en daarbij aandacht hebben voor validiteit, betrouwbaarheid en variatie. Ook zijn bij grotere toetsen meerdere beoordelaars betrokken en heeft het werkveld in sommige gevallen een stem in de eindbeoordeling. De examen- en toetscommissies zien toe op naleving van de gestelde richtlijnen.

De mate waarin de opleiding de beoogde eindkwalificaties realiseert heeft het panel beoordeeld aan de hand van verschillende sets van eindwerkstukken (studentproducten). In te veel gevallen (meer dan 10 procent) vond het panel de kwaliteit niet voldoende, mede gezien vanuit de brede bevoegdheid die studenten waar moeten kunnen maken.

Op grond van het negatieve oordeel over de gerealiseerde eindkwalificaties is het oordeel over de gehele standaard 16 onvoldoende.

Een negatief oordeel op standaard 16 betekent dat de opleiding in aanmerking kan komen voor een herstelperiode van een jaar. Het panel gunt de opleiding deze periode. De per september 2013 in gang gezette verbetermaatregelen beoordeelt het panel positief waarbij het panel het voor de korte termijn noodzakelijk acht om de kwaliteit van het eindniveau te verbeteren.

Advies van het visitatiepanel (beoordeling gerealiseerd herstel)

In oktober 2015 heeft de herbeoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding docent Beeldende Kunst en Vormgeving van NHL Hogeschool door een visitatiepanel van NQA plaatsgevonden. De herbeoordeling betreft de standaarden 3 en 16 van het NVAO beoordelingskader voor uitgebreide opleidingsbeoordelingen. Het betreft een voltijdse opleiding. Het panel beoordeelt de opleiding als voldoende.

Standaard 3: Inhoud van het programma

De opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel voldoende.

Direct na de vorige visitatie heeft de opleiding dBKV maatregelen getroffen om de kwaliteit van de opleiding te verbeteren. De verbeteringen richten zich enerzijds op de inhoud van de opleiding, zoals het tweede-fase programma, onderzoeksvaardigheden, literatuuronderzoek en beeldend onderzoek, en anderzijds op het afstuderen dat nu uit een artistiek en een praktijkgericht onderzoek bestaat.

De opleiding heeft het nieuwe curriculum gefaseerd ingevoerd. Hierin is een duidelijke plaats gekomen voor het tweede-faseprogramma. Verder is de opbouw verhelderd door de invoering van leerlijnen gerelateerd aan de rollen waarvoor de student wordt opgeleid: docent, kunstenaar, cultureel ondernemer en onderzoeker. Onderzoek en onderzoeksvaardigheden hebben een nadrukkelijke plaats in het nieuwe curriculum gekregen. De opleiding maakt een strikte scheiding tussen praktijkgericht, gebaseerd op sociaal-wetenschappelijk onderzoek, en artistiek onderzoek.

Pagina 5 van 9 Het panel vindt het positief dat de opleiding nu doorgroeit naar een integrale benadering van onderzoek. Hiermee kan er meer ruimte ontstaan voor de verbinding tussen de competenties en de diverse rollen die afgestudeerden moeten vervullen.

Standaard 16: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding ontvangt voor standaard 16 het oordeel voldoende.

Studenten laten twee keer per jaar in een assessment zien in hoeverre zij de beoogde competenties hebben gerealiseerd. Het eindniveau toont de student via een artistiek en een praktijkgericht onderzoek aan. Het panel heeft diverse van deze afstudeerwerken bekeken en vindt deze van voldoende niveau getuigen. Wel kan de argumentatie voor het oordeel explicieter op de beoordelingsformulieren worden vermeld.

Aanbeveling

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder om de argumentatie voor het oordeel van afstudeerwerken explicieter op de beoordelingsformulieren te vermelden.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur / de raad van bestuur van de NHL Hogeschool te Leeuwarden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 1 februari 2016 naar voren te brengen. Bij e-mail van 18 februari 2016 heeft het college van bestuur van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot een enkele tekstuele aanpassing.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (240 EC; variant: voltijd; locatie: Leeuwarden) van de NHL Hogeschool te Leeuwarden. De opleiding kent geen afstudeerrichtingen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 29 februari 2016

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Uit besluit van 30 juni 2014

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoende
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Onvoldoende
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Voldoende
	6. Het programma is studeerbaar.	Goed
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
	Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		Voldoende
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		Voldoende
Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Goed
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Voldoende
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Voldoende
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Onvoldoende
Eindoordeel		Onvoldoende

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	
Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	
	6. Het programma is studeerbaar.	
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	
	Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		
Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	
Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Panel eerste beoordeling en beoordeling herstelplan

- drs. M.G.M. Groenendijk (voorzitter), is docent Master Kunsteducatie aan de HKU, vaksectievoorzitter Beeldende Kunst en Vormgeving CvE en docent en trainer didactische cursus HKU;
- M.J. van Hoorn (domeindeskundige), is senior onderzoeker Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst en peer-reviewer voor het International Journal for Education through Art;
- J.G.H. van Gemert (domeindeskundige), is adviseur op het gebied van cultuur en educatie bij Ruimte2 Adviesbureau, is docent theater en coördinator aan het Koning Willem I College en werkt als adviseur kunstvakken voor de KPC Groep;
- E.N.M. Gorissen (student-lid), volgt de opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving aan de Hogeschool Zuyd en is daar vicevoorzitter en student bestuurslid van de Centrale Medezeggenschapsraad.

M. Snel, auditor van NQA, trad op als secretaris (gecertificeerd) van het panel.

Panel beoordeling gerealiseerd herstel

- Drs. M.G.M. Groenendijk is docent Master Kunsteducatie, docent en trainer didactische cursus en docent vakdidactiek tekenen en handenarbeid bij Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, alsmede vaksectievoorzitter Beeldende Kunst en Vormgeving CvE (College van Examens).
- J.G.H. van Gemert is adviseur op het gebied van cultuur en educatie bij Ruimte2 Adviesbureau, ontwikkelaar bij Steunpunt Cultuurprofielscholen en coach onderwijspioniers bij Onderwijscoöperatie. Daarnaast is hij docent theater en coördinator aan het Koning Willem I College.
- Drs. J. Gijsen is docent Kunstgeschiedenis en Kunstbeschouwen, master DBKV en autonoom; alsmede interim studieleider van de master Kunsteducatie aan de Willem de Kooning Academie.
- I. de Vries volgt de hbo-bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving aan Fontys Hogeschool voor de Kunsten.

Het panel werd ondersteund door drs. P. Göbel secretaris (gecertificeerd).